

Heuristics and Bias

วิวัฒนาการเพื่อการเอาชีวิตรอดทำให้มนุษย์สร้าง **Heuristics** หรือ **Shortcut** ในสมอง เพื่อช่วยให้เราคิดและตัดสินใจได้เร็วแต่บางครั้ง Shortcut ก็ทำให้เกิด **Bias** ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

Covered in the News

“คนกลัวการขึ้นเครื่องบิน หลังมีข่าวเครื่องบินตก”

“เราอาจรู้สึกทำงานหนักกว่าเพื่อน เพราะเราเห็นแต่งงานของเรา แต่ไม่เห็นว่ามีเพื่อนทำอะไรอยู่”

Availability Heuristics

คนส่วนใหญ่มักคาดการณ์โดยเดาจากข้อมูลที่รับรู้ โดยนำความเป็นไปได้จากตัวอย่างที่นึกได้มาใช้ในการคาดการณ์ความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ ทำให้มองปัจจัยที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วน และทำให้ประสบการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้นไม่นานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากกว่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นนานแล้ว

Anchoring Heuristics

คนส่วนใหญ่มักคาดการณ์โดยอ้างอิงจาก ข้อมูลใด ข้อมูลหนึ่ง (anchoring) และปรับเปลี่ยนเพิ่มหรือลดจากฐาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์สุดท้าย ซึ่งการปรับเพิ่มหรือลดอาจไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความลำเอียงไปตามค่าเริ่มต้น

“First Impression is the most important impression”

“การเปรียบเทียบราคาเต็มกับราคาลด ทำให้เราเปรียบเทียบความคุ้มค่าจากราคาเริ่มต้น”

รู้แล้วยังไงต่อ???

1. ต้องรู้เท่าทันพฤติกรรมของตัวเอง ตรวจสอบความคิดของตัวเองว่ามองรอบด้านแล้วหรือยัง
2. ในการทำนโยบายภาครัฐและการสื่อสารกับประชาชนก็ต้องคำนึงถึงแนวโน้มคิดอัตโนมัติตามธรรมชาตินี้ และพยายามหาทางลดหรือแก้ไข bias ที่อาจเกิดขึ้น หรือเอา bias มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ใช้ Anchor เปรียบเทียบ “ก่อน” และ “หลัง” มาตราการ เพื่อให้เห็นประโยชน์ที่ชัดเจน

